

Poročilo tov. Longa Centralnemu komiteju KP o obisku italijanske delegacije v Sovjetski zvezi

V dneh od 25. do 28. septembra je zasedel Centralni komitej KPI. Tovarš Luigi Longo je k prvi točki dnevnega reda, »Poročilo delegacije v Sovjetski zvezi in razvoj odnosov s komunističnimi in delavskimi partijami, podal zanimivo poročilo, ki ga objavljam v daljšem izteku:

Na VIII. kongres — je dejal tov. Longo v začetku — je nakazal potrebo po točnejšem in globljem medsebojnem poznavanju med različnimi komunističnimi in delavskimi partijami, ki ga je uresničiti s pomočjo obiskov in diskusij za proučevanje in izmenjavo izkušenj, za spoznavanje stvarnosti položaja in njegovega boljsega seznanjanja; zaradi tega je naša Partija organizirala vrsto obiskov in stikov z drugimi bratskimi partijami. Zdeli smo tako praktično uresničevati sistem dvostranskih odnosov, ki ga je pripočel VIII. kongres.

bišča za izgradnjo novih električnih central v Novosibirsku in Stalingradu. Obiskali smo torej ljudi, ustanove, uresničevanje, proti katerim so se v zadnjih časih zagnale vsakovrstne laži in клеветe. S to kampanjo obrekovanj so skušali odvrti simpatijo in solidarnost delovnih ljudi kapitalističnih dežel do socialističnih dežel in njihovih delovnih ljudi, skušali so okrniti zaupanje delovnih ljudi vase in v svoje politične in sindikalne organizacije, prišli so celo do ustvarjanja splošne zaradi predanosti naše Partije delavskim partijam, ki so že prišle na oblast in ki grade socializem v svojih deželah. Ne moremo zanikati, da divja gonja naših nasprotnikov ni pustila zadrege in negotovosti pri kakšnem postopnem delovanju, pri kakšnem iskrenem demokrati. Toda razdalja med lažmi in клеветami sovražnikov socializma in socialistično stvarnostjo je tolikšna, da če se je moglo to zgoditi, je temu krivo le nezadostno in nepravilno poznavanje sovjetske in socialistične stvarnosti, ki se vedno prevladuje med širokimi množicami. In za to smo odgovorni mi.

Primerjava med dvema svetovoma

Predvsem moramo poudariti, da je naša delegacija mogla izvršiti svoj mandat proučevanja in dokumentiranja zahvaljujoč se vrljnosti sovjetskih tovarišev, ki so nam potrpežljivo in iskreno odgovarjali na vsa naša vprašanja in v zvezi s slehernim zadevo, ki se danes obravnava v delavskem gibanju. Naša delegacija je tako zbrala bogato in dragoceno zbirko podatkov, informacij in razlag, ki bo čimprej objavljena.

Neizpodbitno dejstvo je, da je Oktobrska revolucija odprla vsem pot do socializma in da so zmage Sovjetske zveze omogočile preganiti fašizem s sveta ter pripravile pogoje za nastanek novih svobodnih dežel v Evropi, Aziji in Afriki. Dejstvo je, da so nove dežele, ki so stopile na pot socializma, prejele od ZSSR vsakovrstno pomoč, ki jim je omogočila premostitev začetnih težav pri izgradnji socializma, zaradi česar, kot je dejal tovarš Togliatti na VIII. kongresu amesto, ki ga zavzemata Sovjetska zveza in Partija, ki jo vodi, v socialističnem svetu, katerega sta os in vrhovna sila, je zgodovinsko nastala stvarnost, ki je ni mogoče uničiti. To stvarnost ne bodo mogle zametati клеветe odvalcev socializma: tem bolj, ker ti trdijo, kar ni uspel napraviti socialistični režim so baje uspešni napravili buržoazni režimi, veliki monopoli in v naši deželi demokratijske vlade.

Longo je začel svoj primerjavno izhajajoč iz najtežjih ravnih, ki mučijo naše prebivalstvo: brezposelnost, depresija v južnih pokrajinah, revščina na celih pokrajinih. V vseh socialističnih deželah, tudi v tistih, ki so začele svojo pot iz nižjih ravnih, so se pa delovna mesta v industriji pomnožila za dva, tri, štiri in tudi petkrat. Praktično ni brezposelnosti in vsak član družine dela in prispeva k obogatitvi družinske bilance. V Sovjetski zvezi pa so ritmi razvoja vseh proizvajalnih dejavnosti tako nagli, da obstaja pravo pomankanje delovnih ljudi, delavcev in tehničnih kadrov.

Pri nas traja že stoletja rakova rana podzaposelnosti na deželi, dočim propadanje malih hiškovskih gospodarstev ter uvajanje kmetijskih strojev podlaga za zemlje delovne ljudi, ki se ne vedo več kje zaposliti. V ZSSR je ustvaritev velike socialistične industrije presprebela kmetovalce z raznovrstnimi stroji; toda delovna sila, ki je ostala prosta, je naša zaposlitev v novih industrijskih. V zadnjih treh letih pa je sovjetska vlada poskrbela za zoraženje 35 milijonov hektarov lešnin, skoro dvakrat več kot naša italijanska agrarna površina. Za to mogočnega delo je bila potrebna ogromna mobilizacija sredstev, strojev in ljudi.

Zaostalih predelov ni več

Potrebno je bilo premostiti vsakovrstne težave s požrtvovalnim delom stotisočih pionirjev. Tudi ta uresničitev je zagotovila nove možnosti za človeško delo in nove proizvode za blaginjo ljudstva.

Že davno nima več smisla v Sovjetski zvezi govoriti o zaostalih predelih. Predeli, ki so bili pod enarizmom najbolj pasivni, so danes republike v najbolj cvetočem razvoju.

Tu je tov. Longo, na podlagi podatkov, ki jih je dele-

znanstveniki in tehniki so uveljavili izstreliti prvo medkontinentalno raketo. Vse to dokazuje visoko raven, ki sta jo dosegli sovjetska znanost in tehnika ter ogromne možnosti razvoja in napredka, ki jih socializem hrani v sebi. Govornik je nato navedel konkretne primere visoke stopnje razvoja sovjetske industrijske tehnike, ugotovljene na podlagi obiskov delegacije v neki tovarni v Leningradu, ki proizvajata velike turbine za elektrificiranje centrale, v Ural-Mašu v Sverdlovu (težka mehanika), v rudnikih Donbasa, v tovarni krogličnih ležajev v Moskvi in v električnih centralah. V vseh teh tovarnah je bilo mogoče ugotoviti cilje, ki so bili doseženi na področju mehanizacije in avtomatizacije. Vendar pa sovjetski voditelji ne skrivajo, da se niso zadovoljni z ravno produktivnostjo in s dejstvom, da visokemu tehničnemu nivoju predku še ne odgovarja povsod primerna izpolnitelna industrijske organizacije. Delegacija je tudi ugotovila, da je v sovjetskih tovarnah čisto posebno visoko število delavcev, ki niso neposredno povezani s proizvodnjo (tehnični in preizkusni uradi, knjigovodstva, splošne službe, socialne ustanove, kuhinje, knjižnice, ambulancije, v primeru z neposredno produktivnimi delavci. Res je, da ta porazdelitev namenevane povečuje produktivne stroške na osebo v primeru s kapitalističnimi tovarnimi, toda dokazuje tudi skrb, ki se v sovjetskih tovarnah posveča kulturnemu delovanju, zdravstveni pomoči, zaščiti dela itd.

Razvirnost osnovne vzgoje in znanstvene kulture je pri vsakem narodu najbolj zgodovinsko kazalo za ocenitev njegove omike. Pri nas dokazujejo, uradni podatki žal, trajanje in širjenje nepismenosti v mnogih naših pokrajinah. Med sovjetskimi narodi ni več niti sence nepismenosti. Šolska vzgoja je brezplačno zagotovljena vsem do 14. leta starosti na deželi in do 17. leta v mestih. Vsi mladinci, ki imajo potrebno nadarjenost, lahko obiskujejo višje tečaje na univerzah ali v specializiranih zavodih. Studentje ne plačujejo taks, temveč v letih, ko študirajo, prejemajo stipendije. Tehnikov in doktorandov je na milijone, dočim znanstveniki Sovjetske zveze častno tekmujejo na vseh področjih z največjimi znanstveniki vsega sveta. Sovjetski znanstveniki in tehniki so prvi uspešno široko izkoristili atomsko energijo za miruljubne namene; prvi in doslej sami, so uspešno uporabili reaktorje za redne proge s potniki in blagom z brzino 800 km na uro; sovjetski

proizvodnje z mehanizacijo in avtomatizacijo, da jih lahko premestijo drugam, kjer primanjkuje delovne sile. Istočasno se dviga kvalifikacija delavca in njegovo strokovno ter kulturno raven. Pri avtomatizaciji v ZSSR ne prevladuje samo problem povišanja proizvodnje, marveč tudi problem olajšanja delovnih pogojev. V nekaterih delavcih, kjer avtomatizacija ne prinaša neposredno gospodarske koristi, se vseeno uvaja zato, da se razbremenijo človeka prav posebno napornega in škodljivega dela. Predsednik Odbora za znanost in tehniko je tudi izjavil, da avtomatizacija v ZSSR ni še na zadostni ravni in da negre, to stvari dobro povsod, kjer se je uvedlo avtomatizacijo, posebno ker so pogostoma avtomatizirani oddelki vključeni v tovarniške komplekse, kjer ni splošna raven mehanizacije se na isti višini. Zato se dela na tem, da se razširi in izpopolni mehanizacija in avtomatizacija v vsej industriji.

V letih med 1950 in 1953 se je na vrhu pokazalo nezamisljivo in malomarnost do napredka, ki je bil dosežen v inozemstvu. Danes pa se obširno proučuje tuje izkušnje in če se splačajo se tudi izkoristiti. Danes hočejo v ZSSR hitreje prehoditi pot napredka kot v Združenih državah.

Avtomatizacija v ZSSR

V kapitalističnem gospodarstvu — je dejal delegaciji predsednik Državnega odbora za znanost in tehniko — je avtomatizacija vedno povezana z zmanjšanjem delovne sile in s povečanjem profitov.

V Sovjetski zvezi je drugače. Prizadevajo si za znižanje števila delavcev v določenih vejah

to količino med razne kolhoze, katerim je dano za vse ostalo prosto, da lahko pridelujejo kar sami hočejo. Ti sklepi so vzpodbudili iniciativnost kolhozov in dali takoj močan zalet vsej kmetijski proizvodnji. Glavna skupščina članov je gospodar usode kolhoza. Skupščina članov sestavi gospodarski načrt, odloča kaj se bo sejalo, določi koliko dobička se bo razdelilo med člane v denarju in pridelkih, kaj je treba prodati državi in kaj je treba razdeliti med kolhoznike. Vsako leto v septembru-oktobru vsak kolhoz že zna koliko pridelka mora izročiti državi. Na podlagi tega določi skupščina članov setevne načrte. Načrti gredo nato izvršnim odborom okraj, ki jih odobri ali vnese spremembe in to sporazumno s kolhozniki.

Za kritje potreb mesta, vojске, izvoza, industrije in da si zagotovijo rezervo, se država preskrblja preko treh kanalov: obveznega doleži, ki ga morajo oddati kolhozi po določenih cenah, plačila v naravnih strojno traktoriskim postajam za izvršeno delo na poljih in nakupov države na tržišču. Črna svobodnega trga ni vedna enaka ceni, ki jo plača država. Toda pogostoma kmetje raje prodajo državi, tudi če je cena nekoliko nižja, ker se s tem izognejo stroškom prevoza in izgubi časa.

Prizadevajo si za znižanje števila delavcev v določenih vejah

Oranje ledin

Vprašali smo v ministrstvu za kmetijstvo ZSSR kakšni gospodarski in socialni razlogi so jih napotili za izkoriščanje ledin. Razložili so nam, da se je pojavil nujen problem povečanja živinoreje, ki je padla zelo nizko zaradi posledic vojne in malomarnosti, ki se je pokazala takoj po vojni, povečanja pridelka žitaric za namreščanje notranje potrebe, za pomoč novim socialističnim deželam, za izvoz v kapitalistične dežele.

Oranje ledin je predstavljalo iz ekonomskega vidika najbolj koristno polje in ni zahtevalo velikih investicij. Potrebni so bili samo traktorji in kombajni, katere je bila industrija v stanju dobaviti. Ljudska mobilizacija pa je bila tehnika in potrebno delovno silo. Za obdelovanje ledin se je dalo prednost sovmozhom, ker je slo za velike državne površine, kjer ni bilo kolhozov ali kjer kolhozi niso bili sposobni obdelovati vse zemlje.

Današnji izredno ugodni pogoji ledin pa ne bodo dolgo trajali: neizbežno se bodo pojavili problemi snovni, izboljšanje, rotacije, katerih se bo treba lotiti. Po končani pionirski dobi bo treba tudi zadostiti vsem zahtevam po višji življenjski ravni in ravni civilizacije delovnih ljudi. Toda

Pravice posameznih republik

Ta težak, birokratski in absurdno centralizirani sistem je bil z novimi ukrepi korenito spremenjen. Ukinjena so bila vsa industrijska centralna ministrstva, razen nekaterih, za katerih ni mogoče pojmovati delovanja drugače kot na enotni podlagi. Kot je primer ministrstva za prevoze. Ustanovljeno je bilo 105 uprav sovjetskega ljudskega gospodarstva (sovnarhoz), ki odgovarjajo i. mestni število gospodarskih pokrajin. Od sovnarhozov so odvisna vsa podjetja, ki so bila prej odvisna od centralnih ministrstev. Nekatera podjetja so prišla pod upravo mestnih sovjetrov, ki so s svoje strani odstopili okrajnim sovjetrov nekatera podjetja, ki so jih prej vodili. Bil je izveden en sam proces olajševanja od centra do baze. V vsaki pokrajini je sedaj ena sama uprava blizu proizvodnje, dočim jih je bilo prej mnogo posrednih in oddaljenih. Doseglo se je velikansko zmanjšanje birokracije.

Objektivna potreba

V tem se kaže globoka razlika med položajem delavca v sovjetski tovarni in položajem delavca v kapitalistični tovarni. Predvsem ni ravnatelj sovjetske tovarne predstavnik gospodarja, marveč je tudi on del delavske in kmečke oblasti. Na vsak način je delavec tudi pred tem ravnateljem zaščitenej s svojimi sindikalnimi organizacijami in slednja ima odločilno besedo. Strokovnjaki, ki proučujejo tehnične preobrazbe v moderni tovarni, so ugotovili, da kot posledica te preobrazbe se ustvarja objektivna potreba, ki jo narekuje proizvodnja, da je delavec soudeležen na vseh ravneh pri odločitvah, ki se tičejo podjetja kjer živi in dela. Te objektivni zahtevi se upirajo kapitalistični proizvodni odnosi in trdna volja kapitalistov, ki nočejo, da bi upadla njihova oblast v tovarni in izven nje. V ZSSR, kjer so proiz-

vodni odnosi urejeni na socialistični podlagi, kjer je vsa oblast v rokah delavskega razreda, je objektivna zahteva moderne tovarne po soudeležbi delavca pri vsakem sklepu glede proizvodnje, dela in življenja delavca in tovarne kot take že izvršeno dejstvo.

Kmetijski delavci

Kakšni so pogoji kmetijskih delavcev, namenevane sovmozhom, članov sovmozhov? Ali je njihov zaslužek višji ali nižji od zaslužka industrijskih delavcev? Za nekatere panoge je razmerje v korist industrije, predvsem za panoge težke industrije; za druge panoge pa je razmerje v korist kmetijskih delavcev.

Plača namenevane sovmozhov je določena kot so cone; povprečna mesečna plača gre od 900 - 950 rubljev, doseže pa lahko tudi 1.000 - 1.200 rubljev. Od 1953 je plača povezana s pridelkom, po metodi vzpodbujanja. Mesečna plača ravnatelja sovmozha doseže lahko tudi 4.000 rubljev.

Kar se tiče kolhozov, imamo primer trilateralne družine v kolhozu v Alma Ati, ki ga vodi delegacija obiskala. Vsi trije člani delajo in zaslužijo letno 19.000 rubljev poleg 15

Republika razdeli

gospodarstvo dežele je že imelo velike koristi od naskoka na ledine, stajajo je bila premočena kritična točka živinoreje, pridelka žitaric; cilj, da se doseže in prehitijo Združene države v proizvodnji mesa, mleka in masla na posamezniku, bo brez dvoma dosežen v teku sedanjih petletke.

Reorganizacija, ki je bila izvedena letos v upravljanju industrije gre v isti smeri kot ukrepi za kmetijstvo, toda imela bo še širše in globlje posledice. Pred reorganizacijo je bilo vodstvo gospodarstva tesno centralizirano v vsej SZ. Vsako ministrstvo je razpelo z uradi in direktorji v vseh republikah, v raznih pokrajinah in raznih krajih. To je bilo pomnoževanje birokratije in zaostrite razdelitve med različni sektorji, ki so postali na ta način ustaljeni predeli. Direktorja enega sektorja je odposljal od enega konca do drugega dežele surovine, poljedelke, stroje, dočim je direktorja drugega sektorja pošiljal iste proizvode po isti poti nazaj. Izmenjava med podjetji na kraju samem ni bila mogoča in to zaradi nastalih ustaljenih pregrad. O vsaki stvari je bilo treba odločiti v Moskvi in sklepi so prihajali na določeno mesto z veliko zamudo.

gospodarstvo dežele je že imelo velike koristi od naskoka na ledine, stajajo je bila premočena kritična točka živinoreje, pridelka žitaric; cilj, da se doseže in prehitijo Združene države v proizvodnji mesa, mleka in masla na posamezniku, bo brez dvoma dosežen v teku sedanjih petletke.

Reorganizacija, ki je bila izvedena letos v upravljanju industrije gre v isti smeri kot ukrepi za kmetijstvo, toda imela bo še širše in globlje posledice. Pred reorganizacijo je bilo vodstvo gospodarstva tesno centralizirano v vsej SZ. Vsako ministrstvo je razpelo z uradi in direktorji v vseh republikah, v raznih pokrajinah in raznih krajih. To je bilo pomnoževanje birokratije in zaostrite razdelitve med različni sektorji, ki so postali na ta način ustaljeni predeli. Direktorja enega sektorja je odposljal od enega konca do drugega dežele surovine, poljedelke, stroje, dočim je direktorja drugega sektorja pošiljal iste proizvode po isti poti nazaj. Izmenjava med podjetji na kraju samem ni bila mogoča in to zaradi nastalih ustaljenih pregrad. O vsaki stvari je bilo treba odločiti v Moskvi in sklepi so prihajali na določeno mesto z veliko zamudo.

Razvojnja faza

Po XX. kongresu je KP sprejela vrsto ukrepov za vzpostavitev socialistične zakonskega ljudstva, za nadaljnji sistem socialistične demokracije. Preko Komunistične partije Sovjetske zveze se izražajo voljo ljudstva, v vsodine kadre vse družine raznih instancah Partije in jetov je milijone državljani direktno soudeleženih ali izvoljenih za upravljanje in vodstvo gospodarstva.

ZSSR je stopila danes na kretno v novo razvojnjo fazo, ki je sposobna dati nov zalet vsem socialističnim silam. Zato je potrebno in celo KP SZ sigurno in vodstvo, ki je sposobno dati dokaz povzročiti, da se prihodnji XX. kongres, skupščina Molotov - Kaganovič - Sepilov, bi okrnila to etnost je vrno propadel. To je bil prvi korak nazaj v zvezi s pi XX. kongresa. Ta udar moral pač samo izpolniti zahtevam za napredovanje socialistični izgradnji.

Izvrševanje oblasti

Izvrševanje oblasti je torej učinkovito, direktno in izvršno in ne samo kot kontrola, prijavljanje. V buržoaznih deželah, kjer pravijo, da je ljudstvo suvereno, izvaja državljani suverenost enkrat vsakih pet let s tem, da prispeva pri pooblastitvi enega poslanca za vsakih 80.000 državljanov. Nad tem poslanecem pa nima potem več nobene pravice in ne možnosti intervencije. Klevečniki Sovjetske zveze, posebno tisti z

vladne in demokratijske ni, ki trdijo, da je v naši državi dočim da je v Sovjetski zvezi samo diktatura in jo in se izgubljejo vsake objektivne primerjave. Sovjetska demokracija stvarna, takojšnja, stalna delovno in v državnem ljenju. Takoimenovana žoazna demokracija ne joja v tovarni, če ne v borbe in je v veliki meri malna in zelo ozka kar če predstavništva ljudstva. Sovjetska demokracija kot podlago socialno pravnost vseh državljanov, takojšnja in trajna demokracija, ker omogoča delovno človeku in državljanu, lahko direktno in stalno seže v vsa vprašanja, ki njega tičejo.

Partija vodni in predstavni

Komunistična partija jete zveze, zaradi zgodnjih dogodkov v katerih razvijala in prišla na naše dežele, ni samo del naših marveč je vodnik in prednik, ki ga priznava vsem. To je partija, ki šteje 825 prebivalcev, 1 član na 25 prebivalcev, ki ima večje v vsakem podjetju, v samoglomeratu, v vsaki organizaciji; je eden izmed njenih elementov v katerem izraza sovjetska demokracija.

Zato so problemi partije organizacije, njenih stalištev, njenega notranjega življenja in demokracije, njen problemi sovjetske krajeje kot take.

Napake in zablude, ki jih zagrešil Stalin v vodstvu Komunistične partije, kršitve dejstev, ki jih je priznal demokraciji v Partiji in v nje, so prejudicialne vodilne ustvarjalno voljo Partije škodovale izgradnji socialistične družbe. Toda te napake, zablude, kršitve in omejitve prav so bile težke, niso nam zadušili narave in vloge Komunistične partije in ne bistvo demokratičnega značaja naše družbe. To dokazujejo rezultati, ki so bili doseženi di takrat. To dokazuje dejstvo, da je tudi sistem izdel iz iskuznje zmogovit. To dokazuje pogum in uspeh s katerega sta Partija in sovjetska zveza ba kritizirali in premostili napake in kršitve. To dokazuje rezultati, ki so bili doseženi pri uresničevanju nene in sklepov XX. kongresu KP SZ.

Zato je potrebno in celo KP SZ sigurno in vodstvo, ki je sposobno dati dokaz povzročiti, da se prihodnji XX. kongres, skupščina Molotov - Kaganovič - Sepilov, bi okrnila to etnost je vrno propadel. To je bil prvi korak nazaj v zvezi s pi XX. kongresa. Ta udar moral pač samo izpolniti zahtevam za napredovanje socialistični izgradnji.

Izvrševanje oblasti

Izvrševanje oblasti je torej učinkovito, direktno in izvršno in ne samo kot kontrola, prijavljanje. V buržoaznih deželah, kjer pravijo, da je ljudstvo suvereno, izvaja državljani suverenost enkrat vsakih pet let s tem, da prispeva pri pooblastitvi enega poslanca za vsakih 80.000 državljanov. Nad tem poslanecem pa nima potem več nobene pravice in ne možnosti intervencije. Klevečniki Sovjetske zveze, posebno tisti z

to količino med razne kolhoze, katerim je dano za vse ostalo prosto, da lahko pridelujejo kar sami hočejo. Ti sklepi so vzpodbudili iniciativnost kolhozov in dali takoj močan zalet vsej kmetijski proizvodnji. Glavna skupščina članov je gospodar usode kolhoza. Skupščina članov sestavi gospodarski načrt, odloča kaj se bo sejalo, določi koliko dobička se bo razdelilo med člane v denarju in pridelkih, kaj je treba prodati državi in kaj je treba razdeliti med kolhoznike. Vsako leto v septembru-oktobru vsak kolhoz že zna koliko pridelka mora izročiti državi. Na podlagi tega določi skupščina članov setevne načrte. Načrti gredo nato izvršnim odborom okraj, ki jih odobri ali vnese spremembe in to sporazumno s kolhozniki.

Partija vodni in predstavni

Komunistična partija jete zveze, zaradi zgodnjih dogodkov v katerih razvijala in prišla na naše dežele, ni samo del naših marveč je vodnik in prednik, ki ga priznava vsem. To je partija, ki šteje 825 prebivalcev, 1 član na 25 prebivalcev, ki ima večje v vsakem podjetju, v samoglomeratu, v vsaki organizaciji; je eden izmed njenih elementov v katerem izraza sovjetska demokracija.

Zato so problemi partije organizacije, njenih stalištev, njenega notranjega življenja in demokracije, njen problemi sovjetske krajeje kot take.

Napake in zablude, ki jih zagrešil Stalin v vodstvu Komunistične partije, kršitve dejstev, ki jih je priznal demokraciji v Partiji in v nje, so prejudicialne vodilne ustvarjalno voljo Partije škodovale izgradnji socialistične družbe. Toda te napake, zablude, kršitve in omejitve prav so bile težke, niso nam zadušili narave in vloge Komunistične partije in ne bistvo demokratičnega značaja naše družbe. To dokazujejo rezultati, ki so bili doseženi di takrat. To dokazuje dejstvo, da je tudi sistem izdel iz iskuznje zmogovit. To dokazuje pogum in uspeh s katerega sta Partija in sovjetska zveza ba kritizirali in premostili napake in kršitve. To dokazuje rezultati, ki so bili doseženi pri uresničevanju nene in sklepov XX. kongresu KP SZ.

Zato je potrebno in celo KP SZ sigurno in vodstvo, ki je sposobno dati dokaz povzročiti, da se prihodnji XX. kongres, skupščina Molotov - Kaganovič - Sepilov, bi okrnila to etnost je vrno propadel. To je bil prvi korak nazaj v zvezi s pi XX. kongresa. Ta udar moral pač samo izpolniti zahtevam za napredovanje socialistični izgradnji.

Izvrševanje oblasti

Izvrševanje oblasti je torej učinkovito, direktno in izvršno in ne samo kot kontrola, prijavljanje. V buržoaznih deželah, kjer pravijo, da je ljudstvo suvereno, izvaja državljani suverenost enkrat vsakih pet let s tem, da prispeva pri pooblastitvi enega poslanca za vsakih 80.000 državljanov. Nad tem poslanecem pa nima potem več nobene pravice in ne možnosti intervencije. Klevečniki Sovjetske zveze, posebno tisti z

Izvrševanje oblasti

Izvrševanje oblasti je torej učinkovito, direktno in izvršno in ne samo kot kontrola, prijavljanje. V buržoaznih deželah, kjer pravijo, da je ljudstvo suvereno, izvaja državljani suverenost enkrat vsakih pet let s tem, da prispeva pri pooblastitvi enega poslanca za vsakih 80.000 državljanov. Nad tem poslanecem pa nima potem več nobene pravice in ne možnosti intervencije. Klevečniki Sovjetske zveze, posebno tisti z

Izvrševanje oblasti

Izvrševanje oblasti je torej učinkovito, direktno in izvršno in ne samo kot kontrola, prijavljanje. V buržoaznih deželah, kjer pravijo, da je ljudstvo suvereno, izvaja državljani suverenost enkrat vsakih pet let s tem, da prispeva pri pooblastitvi enega poslanca za vsakih 80.000 državljanov. Nad tem poslanecem pa nima potem več nobene pravice in ne možnosti intervencije. Klevečniki Sovjetske zveze, posebno tisti z

(Nadaljevanje na 1. strani)

KULTURA IN ZNANOST

Ob pričetku nove sezone Slovenskega narodnega gledališča za Tržaško ozemlje

● Intervju z umetniškimi vodjem in režiserjem Jožetom Babičem

Trstu in zajema probleme majhnega človeka, ki pa so obenem veliki problemi. Zato to delo po vsej pravici zasluži, da ga postavimo na začetek nove sezone. Pri tem, da postavljamo to delo na oder — in to na začetku sezone — nas navdaja želja, da seznanimo tržaške Slovence z našo domačo tvornostjo.

Poleg Tavčarjeve drame »Prihodnji nedeljo« bomo letos igrali še več drugih slovenskih del. Vendar pa moramo upoštevati dejstvo, da so pri nas poseben drugačni kriteriji kot pa v Jugoslaviji. Razen teh del pa bomo z gotovostjo posredovali še delo ameriškega dramatika O'Neilla »Strast pod brestovino« in »Nasi ljubi otroci«, ki jo je napisal italijanski komediograf Manzoni in ki biva sodobno mešansko vzgojo ter o benenem veren odraz mentalitete sodobne mladine in aferizma. Ta komedija je sicer zelo zapadna, a zdi se, da je na meji sodobnega okusa.

V prihodnji sezoni se namreč lje napisal prizoriščev Čehov »Ute«, Dostojevskoga »Zločin in kazenski«, Haskov »Dobri volk švicki«, »Pop Cir in voj Spiras« itd. Skušali bomo nadalje pripraviti dramo »Dežarna služba« ki jo je napisal sodobni poljski dramatik Lowski. Slednje delo se obravnava v malo poznane svetu socialističnih dežel, je pa zelo napredna in drugod po svetu zelo igrana zadeva.

In končno naj omenim še to, da bomo za otroke posredovali sicer že poznano in tudi že mnogokrat igrano »Rdečo kapico«, ni pa izključeno, da bomo nastavljali še eno delo za otroke.

Kmalu bo na nebu krožil prvi umetni satelit

Konkreten načrt za potovanje na Luno, Mars in Venero

uspeh, ker bodo temu sledili drugi, še bolj drzni, s spuščenjem novih in vedno popolnejših satelitov.

Zanimiv je s tem v zvezi tudi načrt bodočnosti, ki ga je objavil mladi znanstvenik Kleibazjevič za čimprejše potovanje na Luno, Mars in Venero. Po njegovem predlogu, bi morali pripraviti potovanje na Luno in na dva nam najbližja planeta ne z raketa, ampak s pomočjo vodnih izstrelki, ki naj bi bili opremljeni z malimi laboratoriji in televizijskimi postajami in ki bi ostali povezani z vodilnim središčem na zemlji.

Za uresničitev tega načrta bi bilo potrebno predvsem zgraditi na zemlji veliko postajo, ki bi služila za polne na Luno, Mars in Venero. S tem pa bi bile odpravljene tudi vse težave, ki preprečujejo sedaj človeku, da pride neposredno v stik z medplanetnim prostorom.

Sovjetski znanstvenik predvideva, da bi se mogel njegov črt uresničiti v letih 1960-1967. K temu bo pa mnogo prispeval prav sedanj prvi umetni satelit, ki že postaja stvarnost

Kemična sestava človeškega telesa

Sestava človeškega telesa je zanimiva. V njem je približno toliko snovi, kakor v tisoč drugih jaje. Samo kisika in dušika v človeškem telesu bi bilo dovolj, da bi z njim napolnili balon, ki bi lahko človeka nosil. Ogledka je v človeškem telesu 10 kg. Če bi ga spreminili v grafit, bi lahko naredili iz njega 10.000 svinčnikov. Fosfor bi zadostoval za 800.000 vžigalnic, ali za zastrupitev 500 ljudi. Iz masoč človeškega telesa bi lahko napravili 60 sveč, kuhinjske soli pa je v njem za 20 čajnih žličk. Največ pa je v človeškem telesu vode, in sicer kakih 40 kg. Iz železa, kolikor ga je v človeškem telesu, bi lahko napravili sedem podkovskih žebeljev.

Krv je v telesu odraslega človeka kakih pet litrov. Na rdeča krvna telesa odpade 40 odstotkov. Če bi položili rdeča krvna telesa odraslega človeka drugo poleg drugega, bi bila vrsta dolga 187.000 km. Rdečih krvnih teles je namreč v človeškem telesu 25 bilijonov. Če bi mogli rdeča krvna telesa dveh ljudi uporabiti za gradivo, bi lahko zgradili iz njih most, ki bi segal do Lune. Vrsta skupaj zloženih rdečih krvnih teles bi bila tako dolga, da bi vozil brzovlak s hitrostjo 70 km na uro ob njej kakih 110 dni. Če bi položili krvna telesa drugo na drugo, bi dobili 62.000 kilometrov visok stolp. Skupaj položena bi pokrivala telesa 1.400 kvadratnih metrov površine. Belih krvnih teles pa je v človeškem telesu 35 milijard. Če bi jih položili drugo kraj drugega, bi dobili 350 km dolgo vrsto. Različnih kosti je v človeškem telesu kakih 200.

Plemenito poslanstvo Glasbene Maticice

Te dni je Glasbena Matica v Trstu izdala »Poročilo o šolskem in poslovnem letu 1956-57«, ki vsebuje nazoren pregled delovanja te slovenske glasbene ustanove v Trstu, s seznanji vodstva in učencev, sporedi številnih produkcij gojenec glasbene šole in sodelovanj glasbenih šol in umetnikov iz Jugoslavije.

Glasbena matica ima svoj sedež v Trstu ter podružnice v Boljancu, Nabrežini in v Trebach. Ona zbira v svoji šoli glasbeni naraščaj iz številnih naselij Tržaškega ozemlja. Seznanjanja z osnovnimi glasbenimi elementi, uvaja ga v študij instrumentov ter seznanjanja s slovensko pesnjico.

V Uvodni besedi, izpod peresa Vasilija Mirka, je opisana kratka zgodovina Glasbene Maticice, ki je bila ustanovljena že leta 1909, da »1. z organiziranim glasbenim poukom skrbi za glasbeni naraščaj, 2. da izdaja muzikalno prevestveno domačih avtorjev, 3. da osnuje svoj pevski zbor, 4. da prireja koncerte, na katerih bi se naša javnost seznanila s slovensko in slovansko ustvarjalnostjo, 5. da pripravi tla za lastni orkester in 6. da goji našo narodno pesem«. Delovanje društva je bilo splošno težavno in ko se je začelo končno dobro razvijati, je prisla prva svetovna vojna, ki je spet omela delovanje. Po vojni je šla Glasbena Matica z novim polnopravnim delom, toda z nastankom

Jugoslovanske kulturne ustanove za 40-letnico Oktobrske revolucije

◆ Šest knjig Cankarjeve založbe
◆ Revolucionarne in borbene pesmi
◆ Na sporedu najboljši sovjetski filmi

V dostojno počastitev 40-letnice velike Oktobrske revolucije, na katero se pripravljajo po vsem svetu ker je eden najpomembnejših dogodkov v zgodovini človeštva, pripravljajo Cankarjeva založba v Ljubljani izdajo šestih knjig, ki bodo izšle v drugi polovici prihodnjega meseca.

Te knjige so: knjiga »Z Leninove dediščine«, ki vsebuje znano Leninovo oporoko, njegove zapiske o nacionalnem vprašanju »K vprašanju o narodnostih ali o "avtonomizaciji", zapiske o mednarodnem delavskem gibanju in o NEP; nadalje »Zbornik spominov na Lenina«, ki osvetljuje njegovo osebnost po spominih njegovih sodobnikov in v tihih najrazličnejših evropskih publikistov in pisateljev od Maksima Gorkoga, Romaina Rollanda, Thomasa Manna, do Stephana Zweiga in hrvaškega pisatelja Avgusta Cankarja. Tretja publikacija je znamenita »Rdeča konjenica« Izaka Babiča, ki vsebuje zbirko novel in črtic in spada med najpomembnejše tekste o ruski revoluciji. K temu bodo izdane tri pesniške zbirke trojice največjih pesnikov tega stoletja Aleksandra Boka, Sergeja Jesenina in Vladimira Majakovskega.

Pri izdaji in prevodih sodelujejo znani slovenski pisatelji in prevajalci, kot Mile Klopčič, Fran Albreht, Tone Pavček, Božidar Bork, Blokova pesnitev »Dvanajst« in Babičeva »Rdeča konjenica« bosta tudi ilustrirani s risbami Ivana Seljaka-Copiča in Stojana Batiča.

Kot vidimo, bo zbirka zares lepa, zanimiva in kvalitetna in bo prav gotovo obogatila slovenski knjižni trg. Zato bodo verjetno tudi tržaški Slovenci radi segli po njej.

Medtem je mladinska revija »Grlica« objavila posebno obsežno prilogo, ki obsega zbirko revolucionarnih in borbene pesmi, da bi mladinski zbori razpolagali s potrebnim notnim materialom za proslave 40. obletnice Oktobrske revolucije. Zbirka vsebuje poleg Internacionalne še deset pesmi, med njimi Krasova »Pesem o Leninu« in Aleksandrova »Leninovo znanstvo«, staro revolucionarno »Na barikadi« (po Varsovljanki) ter »Čapajeva« in pet pesmi iz osvobodilne borbe.

Tudi jugoslovanska kinoteka skrbi za dostojno proslavo znamenite obletnice in je zato izdala iz svojega arhiva kopije sedem znanih del, posvečenih Oktobrski revoluciji. Filme je

Televizija na 5000 km

Sovjetski inženirji pripravljajo napravo, ki bo brez kablov posredovala televizijske oddaje na daljavo do 5000 km. Poročajo, da so že zaključili poskuse s prenosi na 3000 km daleč in da so slike na zaslonih znatno boljše od dosedanjega evropskega povprečja.

Najhitrejši zobarski svetri

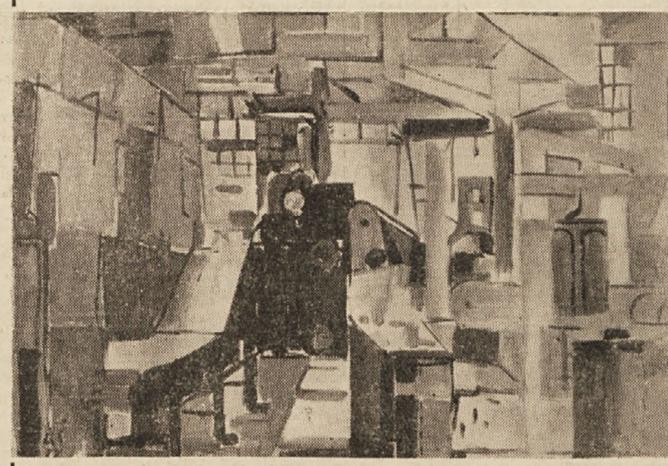
Na nedavni zobozdravstveni razstavi v Parizu so pokazali med drugim tudi najhitrejši zobarske svetre na svetu, ki imajo 30.000 okretov v minuti, do čim je pri dosedanjih zobarskih svetrih znašala hitrost le okoli 4000 do 5000 obratov. Zaradi tako velike hitrosti bolnik skoraj ne čuti bolečine, ko mu s takšnim svetrom čistijo votel zob.

Izšla je revija "Jadro"

Te dni je izšla prva številka mladinske revije slovenskih srednješolcev »Jadro«. Zaradi pomanjkanja prostora bomo o njej pisali obsejnejše v prihodnjih številkah.

PREJELI SMO:
— »Sodobna pota« št. 7, prosvetna revija, glasilo Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije - Ljubljana.
— »Zadugar« št. 317, vestnik Potrosnih združenj Cooperative Operaive Trsta, Istre in Furlanije - Trst.
— »Ogonjok« št. 31 - Moskva.

Černigoj razstavlja v Ljubljani

Naš tržaški rojak profesor Avgust Černigoj z uspehom razstavlja te dni v spodnjih prostorih Male galerije v Ljubljani. Tokrat prikazuje 23 oljnih podob in nekaj grafik. Novost razstave je v tem, da zajemajo olja, z redkimi izjemami, motiviko iz Slovenije, predvsem iz okolice Laškega, iz Maribora, Kranja in s Pivke. Iz izbora slednjih objavljamo njegovo sliko, ki prikazuje notranost Tekstilne tovarne v Mariboru.

Škodljivost prašnih delcev krede

Angleški zdravniki so si dolgo prizadevali, da bi odkrili zakaj številni šolski otroci in večina učiteljev in profesorjev med desetmesečnim poukom ne prestopajo pokaljujočo in se to stanje med počitnicami občutno popravi. Nedavno so pa ugotovili vzrok: kadar v soli obrišejo s kredo popisano tablo, se dvigne oblak prahu, ki pride v dihalne organe. To se zgodi vsak dan povprečno tridesetkrat, tako da je zrak neprestano prenasčen z drobnimi delci krede.

Zato skušajo sedaj najti snov, ki bi v solah zamenjala kredo. Ker so nekateri poskusi z drugimi snovmi spodleteli, skušajo zdaj izdelati posebno vrsto krede, ki pri brisanju ne bi razpadala v drobne prašne delce.

KURT MERONDE: ČLOVEK S PRAKSO

Vrata v urad so se naglo odprla. Ob okenu se je najprej pojavil samokres, nato roka z obrabljenim rokavom in končno mož bledega obraza in okrvavljenih oči:

— Roke kvišku!

Osivel uradnik za okencem je dvignil glavo, radovedno iznad naočnikov pogledal vlomilec in se spet mirno sklonil nad mizo ter nadaljeval s pisanjem.

Tolikšna hladnokrvnost je mladega moža s samokresom silno presenetila.

— Na delo, torej! Odprite blagajno! Gotovo je v njej mnogo denarja! Naprej, stari, ali pa... — ali pa streljam! — je izpopolnil uradnik in pokimal z glavo. — Saj ste hoteli to reči, ali ne? Toda, mladi gospod, vi ste, kot kaže, novinec v tem pokliu, ali ne?

Vlomilec je od začudenja zinil. Bil je tako presenečen, da je kar začel jecljati.

— Da... Res... to je moj prvi poskus... — je priznal.

— To sem tudi takoj opazil. Dragi moj, potrebno vam je več hladnokrvnosti in odločnosti. Napad je treba izvršiti naglo in energično. Ali hočete, da vam pokažem? — je dodal uslužbenec in ne da bi čakal na odgovor se je bliskovito dvignil, preskočil leseno pregrado, ki je delila urad, iztrgal mlademu možu samokres in zakričal:

— Denar sem, sicer vam bo hudičevo neprijetno!

— Za vraga, — je vzkliknil vlomilec. — To je bilo pa res veličastno! Dovolite, da sedaj jaz poskusim...

Toda do tega ni prišlo. Uslužbenec ga je prijel za suknjič, povlekel ga na drugo stran lesene pregrade in v trenutku je imel vsiljivec samo rjavo na sebi.

Uradnik je s fantastično naglic iztresel na mizo vse, kar je bilo v njegovih žepih...

Ko je mladi mož prišel k sebi, je spoštljivo dejal:

— Občudujem vas, gospod. Recite, ali ne bi hoteli delati z menoj? S čudovito spretnostjo, s katero slačite ljudi do srajce, bi z menoj stokrat več zaslužili, kot pa tu v banki.

— Kaže, da ste zgrešili vrata, dragi moj. Banka se nahaja v sosednjem posloppju!

Mladi vlomilec se je še bolj zmedel:

— A... tako... kaj pa je tukaj? — je začudeno vprašal.

— Tukaj je davčni urad...

